

Slagrammede og pårørende ber Riksrevisjonen granske norsk hjerneslagrehabilitering

I et brev til Riksrevisjonen ber brukerorganisasjonene som organiserer slagrammede og pårørende institusjonen om å foreta en større, systematisk undersøkelse av hvordan norsk hjerneslagrehabilitering og oppfølging av slagrammede foregår.

Hvert år rammes om lag 12 000 personer i Norge av hjerneslag, og rundt 70 000 lever med gjennomgått slag og følgende av det. Hjerneslag er en av de største diagnosene innen hjernesykdommer. Slag er den vanligste årsaken til funksjonshemming som ikke er medfødt og en vanlig årsak til langvarig institusjonsomsorg.

LHL Hjerneslag, Afasiforbundet i Norge og Landsforeningen for slagrammede (LFS) erkjenner at det er mye bra i norsk hjerneslagbehandling, spesielt i akutfasen, men at store geografiske forskjeller i rehabilitering og oppfølging gjør at mange slagrammede får redusert livskvalitet.

Nå ber de Riksrevisjonen se på blant annet:

- *Er dagens rehabiliteringsmodell og fungerende ansvarsfordeling mellom spesialisthelsetjeneste og kommuner riktig?*
- *Er Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering, Nasjonal hjernehelseterategi og pakkeforløp hjerneslag fulgt opp med nødvendige bevilgninger?*
- *Hva er de samfunnsøkonomiske kostnadene ved hjerneslag, og hva er de samfunnsøkonomiske gevinstene ved å styrke norsk hjerneslagrehabilitering?*

Organisasjonene viser til at geografiske forskjeller i rehabiliterings- og oppfølgingstilbud for slagrammede er godt dokumentert blant annet gjennom Helsedirektoratets *Statusrapport hjernehelseter* fra 2017, *Analysenotat 8/2018 SAMDATA spesialisthelseterjenesten* fra Helsedirektoratet og årsrapporter fra Norsk Hjerneslagregister.

Eksemplet som organisasjonene trekker fram i sitt brev på svikt i oppfølgingen av slagrammede, er manglende etterkontroll: Gjeldende nasjonale faglige retningslinjer for behandling og rehabilitering ved hjerneslag anbefaler at slagpasienter får en tverrfaglig poliklinisk etterkontroll i spesialisthelseterjenesten ifra én til tre måneder etter utskriving. Etterkontrollen har som hensikt blant annet å forebygge nye slag

SLAGFORUM@SLAGFORUM.NO

SLAGFORUM

og bidra til ytterligere rehabilitering og oppfølging. Oversikt fra Norsk Hjerneslagregister viser at det er store geografiske forskjeller på andel slagrammede som får denne etterkontrollen. Landsgjennomsnittet er

77 prosent, hvor dårligst sykehus har en andel på 19 prosent og beste sykehus på 99 prosent. Et hovedproblem ifølge ansatte i helseforetakene er at etterkontrollen ikke finansieres tilstrekkelig (I dag finansieres "bare" en legekonsultasjon).

Et annet eksempel på svikt i oppfølgingen av slagrammede, er manglende logopeddekning. Ca. 25 prosent av de som får hjerneslag rammes av afasi, som er språkvansker etter skade i hjernen og som fører til en dramatisk funksjonshemming for mange. En landsomfattende kommune- og logopedundersøkelse fra Afasiforbundet i Norge viser at 63 prosent av kommunene som har svart ikke har logoped, og bare 29 prosent av logopedene som har svart vurderer kommunens oppfølgingstilbud til personer med afasi som forsvarlig.

- Et hjerneslag skal ikke bare overleves, men et liv skal også leves etter slaget. I mange tilfeller glemmer samfunnet hvor viktig dette er for de som får slag og deres pårørende. Når slagrammede ikke får de tilbud om rehabilitering og oppfølging de har krav på, svikter vi menneskene dette gjelder. Og politikerne har hovedansvaret, sier generalsekretær Tommy Skar i LHL Hjerneslag, leder Hogne Jensen i Afasiforbundet i Norge og leder Roger Amundsen i LFS.

Brevet til Riksrevisjonen er vedlagt.

For ytterligere kommentarer:

- LHL Hjerneslag, Tommy Skar, mobil 90506449
- Afasiforbundet, Hogne Jensen, mobil 99168021
- LFS, Roger Amundsen, mobil 48999797

SLAGFORUM@SLAGFORUM.NO